

Årsagen til den skæve udvikling på trafikområdet er først og fremmest den uheldige prisudvikling. Over de sidste ti år er benzinen faldet med 30 pct., mens bustaksterne er steget med 60 pct.

Vi kan forudse, at trafikens CO₂-udledning i år 2005 vil være steget med 13 pct. frem for at være stabiliseret på 1988-niveau. For at nå målene i »Energi 2000« er der således brug for at sætte alle sejl til. Den vedvarende energi skal udbygges, således som den netop fremlagte VE-plan lægger op til. Indsatsen for energieffektivisering og energibesparelser skal intensiveres. Der er og bliver ligeledes mere brug for udbygning med decentral kraftvarme baseret på biobrændsel og naturgas frem for kulfyrede kraftværker.

Efter Det Radikale Venstres opfattelse er de tre vigtigste indsatsområder for miljøpolitikken således landbrugsproduktionen og miljøet, de miljøfremmede stoffer og energi og klima. Instrumenterne er miljøstyring, livscyklusanalyser, miljørevision, grønne regnskaber, økologisk omlægning af skattesystemet, lovgivning og regulering, som vi kender det.

Disse instrumenter er imidlertid ikke tilstrækkelige, hvis det skal lykkes at skabe en økonomisk udvikling inden for rammerne af det økologiske råderum. Der er nemlig først og fremmest brug for, at flere mennesker får lyst til og dermed ser værdier i en anden form for livsførelse end den, som kendetegner den moderne europæer.

Det drejer sig ikke bare om at købe økologiske gulerødder frem for de almindelige eller om at bruge apostlenes heste frem for Toyotaen. Det drejer sig om at ville et liv, hvor vi bruger færre, men bedre produkter, kvalitet frem for kvantitet, godt håndværk frem for masseproducerede standardudtryk, de elektroniske landeveje frem for motorvejene. Og jeg kunne fortsætte.

Sådan en livsstilsændring kan politikerne på Christiansborg understøtte, men ikke skabe. Det kræver et holdningsskred og nye opfattelser af det gode liv, og det holdningsskred er heldigvis på vej og båret godt af sted af blandt andet de mange informations- og oplysningskampagner.

Vi må håbe, at det går tilstrækkelig stærkt. Ovre på den anden side af kloden har 1,2 milliarder kinesere nu en økonomisk vækst på 10-12 pct., og deres forbillede er os og vores forbrugsvaner. De er ikke indstillet på, at less is more. Tværtimod, de vil også have to biler, køleskab, større bolig osv.

Hvem kan forklare dem, at det er der økologisk ikke råd til? Det kan kun den femtedel af verdens befolkning, som bruger fire femtedele af verdens ressourcer – ikke ved at moralisere over for kineserne, men ved at vise et godt eksempel.

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

De Radikale taler så meget for, at arbejdskraft skal gøres billigere og, forstod jeg, ressourceforbruget dyrere.

Det kan vi godt være enige om, men hvorfor går De Radikale så ikke ind for flertalsafgørelser for miljøafgifter i EU? Det ville jo være det, der virkelig kunne flytte noget.

De grønne afgifter, man har lavet på hjemmeplan, betyder jo, at jo mere energiforbrugende man er, jo billigere en klasse kommer man i, og det synes jeg i hvert fald er en meget dårlig idé.

Men en CO₂-afgift vedtaget ved flertalsafgørelse ville virkelig flytte noget på netop det, som De Radikale åbenbart gerne vil.

(Kort bemærkning).

Niels J. Langkilde (KF):

Hvis jeg hørte rigtigt i fru Elsebeth Gerner Nielsens tale, så sagde hun til indledning som en del af sin forklaring på det økologiske råderum, at vi skal have fundet ud af, hvor mange kilowatt der er til rådighed til hver enkelt.

Det lyder smukt stillet op på den måde.

Men hvad er det så, der sker, hvis vi får superledere? Hvad så, hvis vi ændrer teknikken og fremstiller elektriciteten på en anden måde, f.eks. med solfangere? Så skal vi ud at ændre regnskabet og sige: O.k., så er der råderum til det.

På samme måde, hvis vi snakker om vandet. Hvad hvis man recirkulerer, hvis man renser bedre, finder bedre teknikker til det – hovsa, så skal vi ind og lave hele regnestykket og alle regnestykkets underregningsstykker og bilag om.

Jeg tror, at dér, hvor der er forskel i den måde, vi ser det på, går det ud på, at vi ikke ser naturen som noget absolut, noget, der kan tåle noget bestemt. Det var det, man var inde på, da man kørte meget med recipientkvalitetsplanlægningen i sin tid.

Jeg tror mere, at vi skal ind på at se naturen som et sæt af balancer, et sæt af cykluser, som skal køre ordentligt, og som vi ikke skal smadre og derved skabe miljøproblemer.